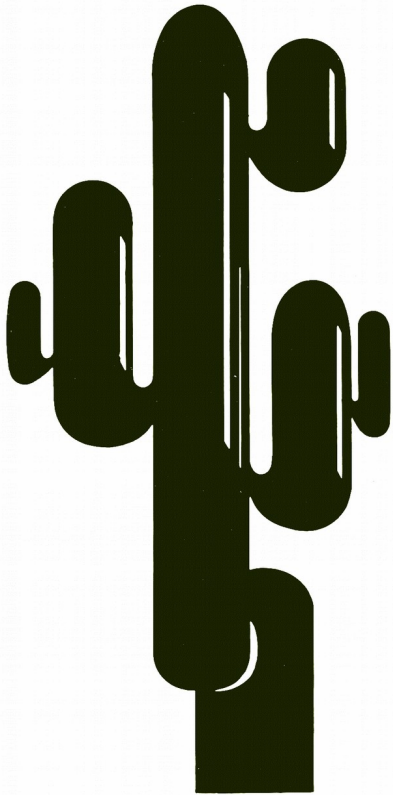

Jrg. 2018 - 5

succulenta

afdeling eindhoven

Augustus 2018

afdelingsnieuws

Bestuur Succulenta afdeling Eindhoven

Voorzitter:

Roelof Salters, Bar.v.Wijnbergplantsoen 5, 5581GR Waalre

 : 040- 2230101

E-mail: salters@xs4all.nl

Secretaris

Jan van Dijk, Wilde Wingerd 16, 5708 DC Helmond

 : 0492- 535652

E-mail: jahvandijk@yahoo.com

Penningmeester:

Willem Burger, Kwartel 8, 6026EV Maarheeze,

 : 0495 - 592473

E-mail: willem.burger@hetnet.nl

jaarcontributie afdeling **€ 17,=** te voldoen via afdelings-
gironummer **NL15 INGB 0000 2853 18** en t.n.v.

Penningmeester Succulenta afd. Eindhoven.

Bibliothecaris emeritus:

Gerrit Roest, Lindestraat 17, 5541 EK Reusel

 : 0497 - 642884

E-mail: g.roest@wanadoo.nl

=====

Succulenta, afdeling Eindhoven komt elke **2^e maandag** van de
maand om 19.30 uur bijeen in **Wijkgebouw De Hoeksteen** ,
Gerretsonlaan 1A, 5624 JL Eindhoven. **Telefoon:** 040-2372448.

Redactie Afdelingsnieuws:

Ties van Kemenade *

E-mail: henk.damsma@freeler.nl

[* wnd. Henk Damsma]

VERGADER AGENDA 2018

Maandag **8 jan. 2018** **Z. Afrika** door Jan & Annie Linden

Maandag **19 febr. 2018** **JAARVERGADERING**

Maandag **12 mrt 2018** **Hoya´s & Ceropogia´s** door Paul Shirley
Causerie van Kees over zaaien

Maandag **9 april 2018** **Chili en Bolivia** door Evert Smienk

Maandag **14 mei 2018** **Lanzarote** door Ties van Kemenade
Fotowedstrijd 2017 door Joh Roijers

Maandag **11 juni 2018** **USA-reis** van Roelof Salters
Causerie van Henk over *Pyrrhocactus* /enten ?

Maandag **10 sept. 2018** **DBA**-bijeenkomst. Spreker Gert Ubink

Maandag **8 okt. 2018** **Socotra** (en een beetje Yemen).
Een beeldverslag door Wiebe Bosma

Maandag 12 nov. 2018

Maandag 10 dec. 2018

Frank Thys, Antwerpsedreef 30 , 2980 Zoersel

Tel.:+32-(0)3-383 50 06

NIEUW MAILADRES !! south.african.flora@gmail.com

OPEN DEUR DAGEN 2018: 1 & 2 september

Onze jaarlijkse zaaiwedstrijd. (vervolg ...)

Er zijn helaas nog geen verdere gegevens verstrekt aan de redactie over opkomst, groei, uitval of andere meldenswaardige zaken.

Onze jaarlijkse excursie (26 mei 2018)

Er is geen kopij ingezonden naar het redactie adres betr. onze jaarlijkse excursie.

En het lijkt er dus op dat er geen bijzonderheden of vermeldenswaardige dingen die dag zijn gebeurd.

Het moet dus wel een activiteit geweest zijn die zo in de smaak gevallen is dat dit met geen pen te beschrijven is.

Da's mooi !

Monstruositeiten en cristaties bij de succulenten

met enkele associaties en notities

Bovenstaande **vet**gedrukte tekst is een deel van de titel van een zeer nauwgezet geschreven en lezenswaardig boekje van een reeds lang overleden lid van SUCCULENTA, te weten J.J.Verbeek Wolthuys.

VOOR DE WAT JONGERE LEZERTJES: VERBEEK WOTHUYS WAS VOORZITTER VAN SUCCULENTA VANAF 1920 TOT 1940 [Δ]. Het boekje is (mijns inziens) in voortreffelijk nederlands geschreven in **1938**, met daarbij een volledig engelse vertaling van J.A. Schuurman, en is – zeker via internet – nog wel te bemachtigen voor **ca. 10 Euro**. Ik kan het u echt aanbevelen.

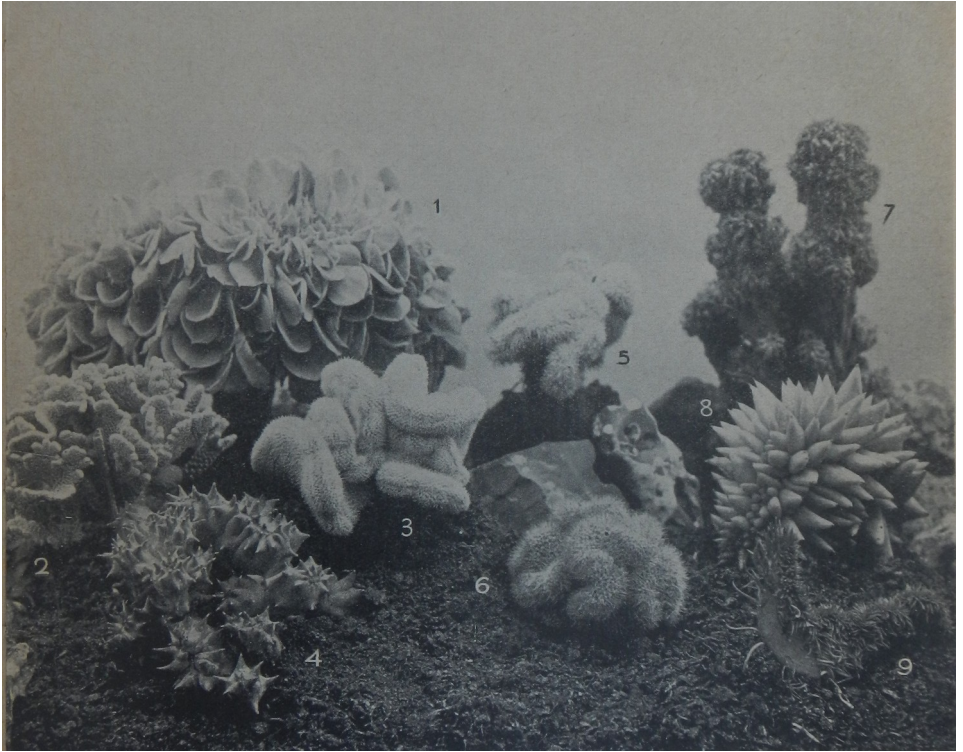
De volledige tekst/titel van het boekje is: "HET RAADSEL VAN HET ONTSTAAN VAN **MONSTRUOSITEITEN EN CRISTATIES BIJ DE SUCCULENTEN**"
En, .. er zijn 14 prachtige afbeeldingen in te vinden.

Op pag. 5 is de afbeelding te vinden van monstruositeiten uit de verzameling van wijlen C.Bommeljé (overigens ook te vinden in de **1e** uitgave van het door hemzelf geschreven boekje "Cactussen en andere succulenten"). In de **2e** uitgave van dit boekje is deze foto niet te vinden, maar daarvoor in de plaats is er een foto, waar Egidius mij op attendeerde en die -zo mogelijk later- nog een keer in ons afdelingsnieuws te zien valt. Echter..., het is vooral de foto van de **1e** uitgave waar ik even op wil attenderen. Deze monstruouse planten stonden **in 1938** al **op een foto, en** prachtig gekweekt. Dat laatste is mogelijk niet zo verwonderlijk omdat Bommeljé en Verbeek Wolthuys beiden in onze hofstad woonden in die tijd en het uitwisselen van (kweek)ervaringen in die tijd gewoonte en vanzelfsprekend was !!!

Overigens zijn in de beginjaren van SUCCULENTA vele artikelen verschenen betreffende 'vreemdvormig gegroeide succulente planten met de daarbij behorende zwartwit foto's. Het is allemaal te zien op onze landelijke website.

Waar onder het KOPJE "**MAGAZINE**" resp. **Oude jaargangen 'SUCCULENTA' digitaal** de jaargangen van 1919–1943 in PDF-formaat zijn opgeslagen en te lezen en te bekijken zijn voor ieder die dat wil.

[Δ] Er dient te staan VANAF 1920 TOT 1927 (zie jrg. 2018 - 6)

- Afb.1: nr. 1 betreft *Echeveria globosa*; is vermoedelijk *Echeveria **secunda***
 nr. 2 betreft *Opuntia clavarioides*; later *Austrocylindropuntia clavarioides*
 nr. 3 betreft *Neomammillaria geminispina*; nu *Mammillaria geminispina*
 nr. 4 betreft *Diplocyatha ciliata*; later *Orbea ciliata*
 nr. 5 betreft *Echinocereus dasyacanthus*
 nr. 6 betreft *Neomammillaria wildii*; nu *Mammillaria crinita ssp. wildii*
 nr. 7 betreft *Cereus hexagonus*
 nr. 8 betreft *Dudleya agavoides*; later *Echeveria agavoides*
 nr. 9 betreft *Sedum reflexum*; betere naam *Sedum rupestre*

N.B.: formeel behoren 'naamgevers' vermeld te worden bij deze plantennamen

En er valt over al deze planten misschien wel iets meer te zeggen, maar dat graag een andere keer...

Heel **verrassend** is dat we(ik doe net of u meeleeft) op dit moment in dit boekje op blz. 50 een plaatje tegenkomen betreffende *Lemaireocereus Thurberi* (Engelmann) Br. & R.

Deze plant, maar dan onder de naam ***Stenocereus thurberi*** is de laatste weken/maanden nogal onderwerp van gesprek geweest en de foto betreft hier een dichotoom vertakte afbeelding van genoemde soort.

Een **dichotome** vertakking (bij planten) is een vertakking van een stengel in twee gelijkwaardige takken en dat is precies wat Afbeelding 2 laat zien (= afb. 11 uit het boekje). Da's toch ook iets bijzonders.....

Afb.2: *Lemaireocereus Thurberi*,
dichotoom vertakte plant
(Natuurfoto: Howard E. Gates)

heet nu: ***Stenocereus thurberi***

En slimme lezertjes zullen meteen opmerken dat dichotome splitsingen ook – zij het anders -- gezien worden bij soorten van het geslacht *Mammillaria* en ook wel bij soorten van het geslacht *Gymnocalycium* (denk dan bijvoorbeeld aan ***Mammillaria compressa*** of ***Gymnocalycium spagazzinii*** met meerdere koppen).

De aanvankelijk normale, éénkoppige plant deelt zich in twee koppen en dat beschrijft precies het woord "dichotomie" = **TWEEdeling**. En deze tweedeling is zeker niet voorbehouden aan de twee hier genoemde cactus geslachten !

Op de grote, jaarlijkse, bijeenkomsten in Engeland zijn doorgaans veel meervoudig gegroeide dichotome cactussen (vaak ook *Mammillaria*'s) te zien en dan is niet of nauwelijks vast te stellen waar het begin van deze dichotomie begonnen is. Heel bijzonder om te zien !

Oorzaak van deze bijzondere en opmerkelijke manier van groeien heeft te maken met (wordt toegeschreven aan) al dan niet volledige splitsing van meristemen. **IN HET KORT:**

Een meristeem is de groep van stamcellen, waarmee vaatplanten kunnen aangroeien. Er zijn 3 typen meristeemweefsel te onderscheiden (apicaal, lateraal en intercalair) en het hangt van de aanwezigheid van stamcellen af of de "gewenste" celvorm ontwikkeld wordt.

Maar zeker zo **verrassend** was wel de foto (zie Afb.3) die Monique en Wil van Vroenhoven lieten zien op de afdelingsavond van 9 april 2018, waar min of meer **ad hoc** gevraagd werd om foto's van cristaten voor het afdelingsnieuws (zwart-wit of in kleur, oud of nieuw, uit 'n boek of artikel,) maar tevens conform de agenda de naam van "de te determineren plant" 1^e kw. 2018 zou worden bekend gemaakt. Daarbij viel ook de naam van de plant op de afgebeelde foto: *Stenocereus thurberi*. Juist die plant blijkt ook nog eens cristaatvorming te tonen

Afb. 3

Natuuroopname (met cristaatvorming) van ***Stenocereus thurberi*** (Engelm.)Buxbaum. Een detailopname van de jonge scheut/tak laat zien dat de soortnaam correct is.

Het is een prachtige opname die ook laat zien dat de gebruikelijke vorm van de takken gewoon doorgroeit, naast de tak waaraan zich een dubbele cristaatvormige tak heeft ontwikkeld. Of hier ook nog sprake is van dichotomie valt **niet** met zekerheid te zeggen.

Foto: Roelof Salters

Afb. 4 : ***Echinocereus bonkerae*** (Thornber & Bonker, 1932) – IMG 4151k

Het is duidelijk dat deze normaliter kort zuilvormige soort ($h \leq 20$ cm) groeit in directe nabijheid van cristaat-/kamvormig groeiende exemplaren. Tenzij dat door Roelof onderzocht is valt moeilijk vast te stellen of de cristaatvormige koppen deel uitmaken van een grotere cluster met wel of geen cristatie. Zo'n grote cluster kan zeker het geval zijn omdat cluster-vorming in de literatuur wordt genoemd als eigenschap bij *E. bonkerae* (Thornber & Bonker) en tevens bij *E. fasciculatus* (Jackson) Benson. Hoewel er overwegend redelijke overeenstemming is over de synonimiteit van deze twee namen wordt door sommigen beweerd dat *E. bonkerae* **diploid** is, terwijl van *E. fasciculatus* gezegd wordt dat dit taxon **tetraploid** is. 't Betreft een chromosoom eigenschap.....

❖ Mogelijk dat Roelof daar eens een artikeltje aan kan wijden....; tenslotte weet hij toch het e.e.a. van deze cactussen. Opvallend is dat er op de foto zowel een lichtere en een donkerder uiterlijke vorm naast elkaar zichtbaar aangetroffen wordt.

Los of geclusterd kan overigens beide, mede getuige de natuurfoto van Mrs. Harry T. Johnson uit Oklahoma, gepubliceerd in het inmiddels bekende(?) boekje van Verbeek Wolthuys : zie daar Afb. 12 en hier Afb.5

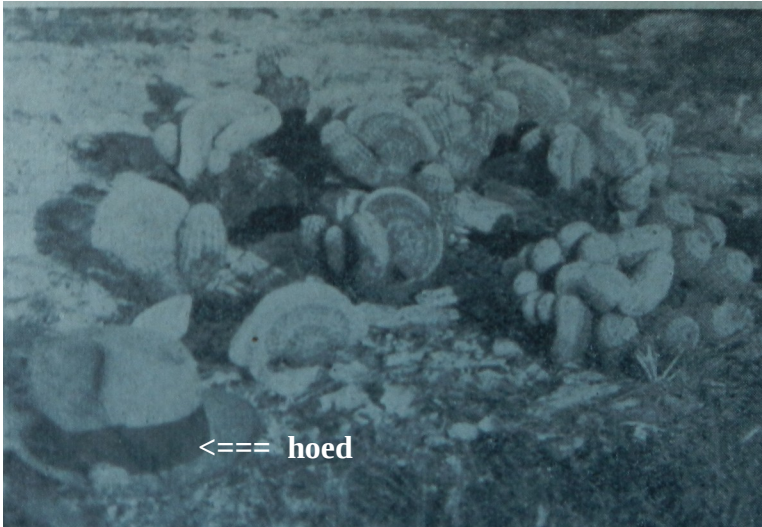

Foto: Mrs Harry T. Johnson

Afb.5. Natuurfoto van Echinocereus spec.
(met als tekst "**De natuur zelve spreekt! Cristatie is erfelijk**")

Waar Afb.3 laat zien dat "gewone" (meest voorkomende) groei en cristate groei op één en dezelfde plant voorkomt, laat Afb.5 zien en bijbehorende tekst lezen dat binnen een omtrek van zeker **1500 m** ruim **25** verspreide (separate) cristaties gevonden werden (ergens in Oklahoma) een Echinocereus species betreffende.

Onder andere dit soort waarnemingen heeft langzaamaan bijgedragen aan de gedachte resp. overtuiging dat er erfelijke aanleg bij planten aanwezig moet zijn.

Zairesresultaten, met zaad gewonnen door bestuiving van gewone (= meest voorkomende) planten met een cristaatvorm van dezelfde species geven bij goede kieming een aanzienlijk deel met cristate vorm te zien.

Kl. v. G.

Vogelpech - pechvogels - weg vogels!

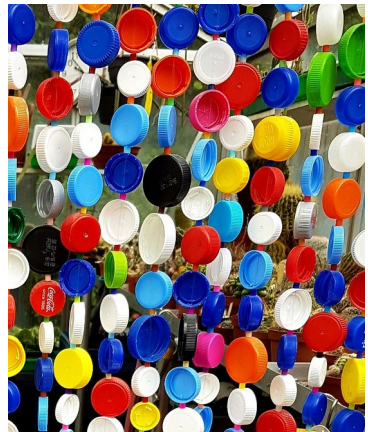
Vorig jaar lagen er telkens kleine plantjes op zijn kant, of boven op de planten die lager in het tablet staan. Ik dacht: is er een kat in mijn kas geweest?

Totdat ik, toen ik op mijn terras zat, zag wie de boosdoeners waren! Vogels, ik denk koolmezen! Ze vlogen de kas in en fladderden vrolijk rond, toen ze wilden uitrusten, tja, toen kregen ze stekels in hun kont! In paniek wilden ze vluchten en kieperden ze wat plantjes om! Die gevederde vriendjes zijn niet welkom bij mijn stekelige maatjes, dus heb ik er iets op gevonden!

Vele familieleden en sportmaatjes hebben maanden lang doppen van frisdrankflessen voor mij gespaard, en Martien heeft er uren lang gaatjes in zitten boren!

Ik had nog kleine kralen liggen, stevige visdraad gekocht, en toen begon het aanrijgen. Martien heeft de slingers aan een aluminiumlat bevestigd en in de kas opgehangen.

Zie hier het resultaat:

Detail dopgordijn

Anita v.d. Wijdeven

Zou dit werken?

Hoe reken je nou af met al die vliegende, kruiperige, soms bijna onzichtbare ongediertjes in de kas? Spuiten met W5 helpt wel wat, maar is ook niet echt een wondermiddel. Het enige antwoord lijkt te zijn: vergiftig de gehele plant! Dus ben ik op internet gaan zoeken naar een eventuele oplossing. Via een Duitse oleanderkwekerij (die zullen daar ook wel last hebben van ongedierte) kwam ik dit tegen: Universal Insektizid van Dr. Stähler. Dat is een middeltje met **Danadim**. Geen idee wat dit is en ik ben maar niet verder gaan googelen, scheikundige termen zijn aan mij niet besteed.

Ik heb er twee flesjes van 20 cc., á 10 euro per stuk besteld. Er zit een handig pipetje op de flesjes, dus je kunt goed doseren.

Ik heb me aan de Duitse handleiding gehouden wat de dosis betreft, en mijn planten al één keer bespoten. Binnenkort geef ik ze van onder water met dit middel erin, zodat de wortels alles kunnen opzuigen. Ik denk dat ik dit over twee weken zal herhalen. O ja, het spul stinkt ontzettend, dus heb ik een neus/mondkapje gebruikt. Ik dacht meteen: plantje groot, kwekertje dood! Tja, en dan zou ik jullie nooit kunnen laten weten of de beestjes het ook hebben afgelegd...

Anita v.d. Wijdeven

Weet u:

dat afd. Eindhoven in 2026 haar **75-jarig bestaan** mag vieren

dat het met **Frans** echt wel beter gaat, zij het ietwat langzaam

dat **Tom** verwacht in september nog weer van de partij te zijn.

dat **Egidius** z'n hoogste/langste cactus 'just in time' aan een cactusliefhebber cadeau kon doen

dat **Henk** in juli enkele dagen niets anders gedaan heeft dan z'n cactussen en tuinplanten water geven en daarbij dagelijks 2 blikjes bier gedronken heeft. Uitzonderlijk (al dat water en al dat bier)

dat vrijwel **iemand gemaand moet worden** om een bijdrage te leveren aan het afdelingsnieuws.

dat het **soms** leuk is je (klein)kinderen, vriendinnen, burens en enthousiaste luisteraars te laten zien dat je meedoet (= er toe doet) als er een "stukje" van je opgenomen is in het afdelingsnieuws

dat opgeschreven kennis mede bron van wijsheid is

dat **Monique** inmiddels enkele maanden correctrice is van het afdelingsnieuws

dat er in totaal (tot nu toe) zo'n 40 foto's met cristaten zijn ingezonden? en door een overzichtelijk aantal afd. leden?

dat het 100-jarig bestaan van SUCCULENTA gevierd wordt op 15 en 16 juni 2019 in Utrecht.

dat de ELK wordt gehouden op 7,8 en 9 september 2018

dat Gerrit (als bibliothecaris) met emeritaat is

dat het restbestand van de bibliotheek tijdelijk bij Henk is opgeslagen (voor 't merendeel tijdschrift-jaargangen Succulenta, KuaS)

TE DETERMINEREN PLANT:

Vanaf begin april (zoals bekend) hebben jullie een **half jaar** de tijd om te achterhalen wat de juiste naam is van onderstaande prachtige plant. Sommigen weten dat mogelijk direct. In beide gevallen dient de (vermoedelijke en volledige) naam opgestuurd te worden naar:

keesenfrans@gmail.com

Nog wat extra info:

Het verspreidingsgebied van deze plant is Mexico, in de staten Coahuila en Nuevo Leon. Hij komt voor op kalkstenen heuvels, op 1500 meter. De bloem is trechtervormig, roze met een doorsnede van wel 5 cm. Plant klompenvormend (clusters vormend) of solitair.

W.v.Vroenhoven

Bladzijde, gereserveerd voor aantekeningen bij vergaderingen, bijeenkomsten of anderszins (bijv. vergeetmenietjes).

(bij zulk gebruik van het afd. nieuws afdrukken als "boekje")

Zo'n fraaie Parodia cristaat zie je maar zelden en dan ook nog in bloei. Deze prachtige opname werd ingezonden na oproep en wel door Monique en Wil van Vroenhoven. Wie van de twee de foto gemaakt heeft moet u maar eens vragen.....

Alle ingezonden foto's komen wel een keer aan bod, maar niet tegelijkertijd; het zij bekend.